

Sydänlihasperfuusion gammakuvaus, rasitus ensin

Tutkimuksen tarkoitus

Sydämen perfuusiokuvausta ja sen yhteydessä tehtyä rasituskoetta käytetään sepelvaltimotaudin toteamiseksi, sen paikan, laajuuden, vaikeusasteen ja ennusteen arviointiin.

Tutkimukseen valmistautuminen

Nautintoaineet, ruokailu ja liikunta vaikuttavat sydämen sykkeeseen ja verenpaineen tasoon, minkä vuoksi seuraavat asiat ovat kiellettyjä:

48 tuntia ennen tutkimusta et saa käyttää

- dipyridamolia sisältäviä lääkkeitä

36 tuntia ennen tutkimusta et saa

- nauttia alkoholijuomia

24 tuntia ennen tutkimusta et saa käyttää

- teofyllamiinia sisältäviä lääkkeitä

12 tuntia ennen tutkimusta et saa

- syödä suklaata
- juoda kahvia tai teetä
- juoda energia- tai kolajuomia.

4 tuntia ennen tutkimusta et saa

- tupakoida

Tutkimusta ei tehdä raskaana olevalle.

Vältä fyysistä rasitusta tutkimuspäivänä ja sitä edeltävänä päivänä.

Syö kevyesti pari tuntia ennen tutkimusta, esimerkiksi sämpylä ja maitoa, älä tule tutkimukseen ravinnotta.

Nykyään valitaan usein rasitusmuodoksi lääkkeellinen rasitus, mutta otathan varmuuden vuoksi mukaan kuntopyörällä polkemiseen soveltuvat housut ja lenkkitossut. Lenkkitossut saat tarvittaessa lainaksi myös osastolta.

Ota mukaan käytössä olevien lääkkeiden reseptit.

Jos sinulla on jokin hengityselintulehdus, kuten flunssa, täytyy sen paranemisesta olla kulunut kaksi viikkoa ennen kuin voit tulla tutkimukseen.

Noudata annettuja valmistautumisohteita tarkasti!

Lääketauko

Tutkimukseen lähetettävä lääkäri päättää lääketauon tarpeellisuudesta ja turvallisuudesta ennen tutkimustasi. Jos lääkärisi on määrännyt sinulle lääketauon, noudata alla olevia ohjeita.

() Ei lääketauko. Ota kaikki lääkkeesi normaalisti ennen tutkimusta.

() Lääketauko. Jätä seuraavat sydänlääkkeesi ottamatta:

Lääke: _____ Tauon pituus _____ vrk.

Lääke: _____ Tauon pituus _____ vrk.

Lääke: _____ Tauon pituus _____ vrk.

Lyhytvaikutteisia nitroja (Nitro, Nitromex) ja nitrosuihkeita (Dinit) sinun pitäisi välttää kaksi tuntia ennen tutkimusta, mikäli se on mahdollista.

Jos sinulla on kysyttävää lääkityksestä, ota yhteyttä hoitavaan lääkäriisi.

Tutkimuksen kulku

Saat ennen tutkimuksen alkua rintakehällesi sydänfilmielektrodit ja kyynärtaipeeseen kanyylin. Tutkimus alkaa rasituskokeella, joka tehdään joko lääkkeellisellä tai polkupyörärasituksella. Rasituksen aikana saat kanyylin kautta pienen määrän radioaktiivista isotooppia kyynärtaipeen laskimoon.

Rasituskoe lääkkeellä

Jos rasituskoe tehdään lääkkeellisesti, saat laskimonsisäisesti hitaasti lääkeainetta, joka laajentaa sepelvaltimoita. Tästä saattaa joskus oireina ilmentyä kasvojen punoitusta, rintakipua, hengenahdistusta, huimausta ja pahoinvointia. Oireet poistuvat nopeasti lääkkeenannon lopettamisen jälkeen.

Kolme minuuttia lääkerasituksen aloittamisen jälkeen saat tutkimusaineen laskimoon kanyylin kautta. Vointiasi seurataan koko rasituskokeen ajan ja vielä 5-6 minuuttia kokeen jälkeen tai kunnes mahdolliset oireet menevät ohi.

Rasituskoe kuntopyörällä

Kuntopyörällä tehdyssä rasituskokeessa sinun on poljettava pyörää väsymystilaan asti tai kunnes ilmaantuu sellaisia oireita, jotka pakottavat keskeyttämään rasituksen.

Rasituksen loppuvaiheessa saat tutkimusaineen kanyylin kautta, jonka jälkeen sinun pitää jatkaa polkemista vielä kaksi minuuttia. Kokeen aikana sinulta seurataan sydänfilmiä (EKG) ja verenpainetta. Mahdolliset oireet kirjataan ensin lepoaiheessa, sitten rasitus- ja lopuksi palautumisvaiheessa. Polkemisaika on yleensä noin 10–15 minuuttia.

Sydämen gammakuvaus

Rasituskokeen jälkeen pitää odottaa, että tutkimusaineinjektiosta on kulunut joko puoli tuntia (polkupyörärasitus) tai tunti (lääkkeellinen rasitus) ennen kuin kuvaus voidaan aloittaa.

Kuvauksen ajaksi pitää poistaa rintakehän alueelta kaikki metallia sisältävät esineet (esim. kaulaketjut, kaarituelliset rintaliivit). Kuvauksen aikana makaat selinmakuulla ja kädet tuetaan pään päälle, jotta sydäimestä saadaan tarkemmat kuvat. Kuvauksen aikana seurataan sydämen sykettä. Kuvaus kestää noin puoli tuntia.

Kuvauksen jälkeen isotooppiosaston lääkäri arvioi, tehdäänkö tarkentava kuvaus, ns. lepokuvaus myöhemmin, kuitenkin viikon kuluessa rasitustutkimuksesta. Lepokuvausta varten ei tarvitse erikseen valmistautua.

Tutkimuksen kesto

Tutkimukseen menee rasituskokeen, tauon ja kuvauksen kanssa aikaa 2-3 tuntia. Mahdollinen lepotutkimus taukoineen kestää 1,5 tuntia.

Tutkimustulokset

Tutkimustulokset saat myöhemmin lähettävän osaston tai poliklinikan lääkäriltä.

Tutkimuksen jälkeen

Sydänlääkkeesi voit ottaa tutkimuksen tultua valmiiksi, jos sinulle oli määrätty lääketaukoja tutkimuksen ajaksi.

Tutkimusten jälkeen säteilet lievästi lähiympäristöosi (molempien tutkimusten, jos lepokuvaus tehdään myös). Tutkimuksen jälkeen sinun pitää juoda runsaasti ja käydä virtsalla normaalia useammin, koska radioaktiivista tutkimusainetta poistuu virtsan mukana.

Vältä tutkimusten jälkeen seuraavaan aamuun asti raskaana olevan henkilön lähellä olemista. Vältä saman ajan myös lasten sylissä tai vieressä pitämistä yhtäjaksoisesti yli puolen tunnin ajan. Säteilyn kannalta jo kahden metrin etäisyys on täysin turvallinen kaikille. Säteily häviää itsestään seuraavaan päivään mennessä.